

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

АДМІНІСТРАТИВНА КОЛЕГІЯ ХАРКІВСЬКОГО ОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ РЕКОМЕНДАЦІЇ

від 23.05.2019 № 24-рк/к

Лозівська міська рада

64602, Харківська обл., м. Лозова,
вул. Ярослава Мудрого, 1

Щодо припинення бездіяльності, яка
містить ознаки порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

У ході здійснення державного контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції, на виконання доручення голови Антимонопольного комітету України від 12.03.2019 № 13-01/236 встановлено наступне.

Лозівська міська рада (надалі – Міська рада) є юридичною особою, ідентифікаційний код – 06716633, місцезнаходження: 64602, Харківська обл., м. Лозова, вул. Ярослава Мудрого, 1. Основним видом діяльності Міської ради є державне управління загального характеру (код за КВЕД – 84.11).

Відповідно до статей 5 та 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» Міська рада входить до системи місцевого самоврядування та є органом місцевого самоврядування, що представляє відповідну територіальну громаду та здійснює від її імені та в її інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншими законами.

Частиною другою статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.

Отже, реалізація Міською радою покладених на неї повноважень має здійснюватися з дотриманням вимог чинного законодавства, у тому числі

Закону України «Про захист економічної конкуренції».

Пунктом 55 частини першої статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» (із змінами) передбачено, що до виключної компетенції сільських, селищних, міських рад віднесено визначення на конкурсних засадах юридичних осіб, які здійснюють у межах певної території збирання та перевезення побутових відходів спеціально обладнаними для цього транспортними засобами.

Згідно з частиною третьою статті 35-1 Закону України "Про відходи" (із змінами) збирання та вивезення побутових відходів у межах певної території здійснюються юридичною особою, яка уповноважена на це органом місцевого самоврядування на конкурсних засадах у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, спеціально обладнаними для цього транспортними засобами. Орган місцевого самоврядування на конкурсних засадах визначає виконавця послуг з перевезення побутових відходів з певної території населеного пункту.

Статтею 1 вищезазначеного Закону визначено, зокрема, що:

- побутові відходи - відходи, що утворюються в процесі життя і діяльності людини в житлових та нежитлових будинках (тверді, великогабаритні, ремонтні, рідкі, крім відходів, пов'язаних з виробничою діяльністю підприємств) і не використовуються за місцем їх накопичення;

- послуги з вивезення побутових відходів - збирання, зберігання та перевезення побутових відходів, що здійснюються у населеному пункті згідно з правилами благоустрою, затвердженими органом місцевого самоврядування.

Відповідно до пункту 3 Правил надання послуг з вивезення побутових відходів, затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 10.12.2008 № 1070 (із змінами), послуги з поводження з побутовими відходами надаються суб'єктом господарювання, визначеним органом місцевого самоврядування на конкурсних засадах в установленому законодавством порядку виконавцем послуг з вивезення побутових відходів.

Процедура підготовки та проведення конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на певній території населеного пункту визначена Порядком проведення конкурсу на надання послуг з вивезення побутових відходів, що затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 16.11.2011 № 1173 (надалі - Порядок).

Відповідно до пункту 4 Порядку підготовка та проведення конкурсу забезпечується виконавчим органом сільської, селищної, міської ради або місцевою держадміністрацією у разі делегування їй повноважень відповідними радами у порядку, встановленому законом, виконавчим органом місцевого самоврядування суб'єкта співробітництва у формах, передбачених Законом України "Про співробітництво територіальних громад".

Враховуючи вищенаведене, виконавці послуг із вивезення побутових

відходів повинні бути визначені на конкурсних засадах.

Так, Міською радою 16.02.2018 прийнято рішення № 830 "Про проведення конкурсу на надання послуг з вивезення твердих побутових відходів на території, підпорядкованій Лозівській міській раді".

Протоколом засідання конкурсної комісії з визначення виконавця послуг з вивезення твердих побутових відходів на території, підпорядкованій Міській раді, від 19.04.2018 № 01 затверджено конкурсну документацію щодо проведення вищезазначеного конкурсу. Відповідно до пункту 1 розділу V зазначеної конкурсної документації територія, де повинні надаватися послуги з вивезення твердих побутових відходів, це територія, підпорядкована Міській раді, а саме площа м. Лозова, с. Лісовське, х. Герсеванівський, смт Панютине, с. Хлібне, с. Домаха, с. Українське.

За результатами проведення вказаного конкурсу рішенням Міської ради від 20.07.2018 № 960 "Про визначення виконавця послуг з вивезення твердих побутових відходів на території, підпорядкованій Лозівській міській раді" КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО "ЕКО-САН" ЛОЗІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ (надалі – КП "ЕКО-САН") визначено виконавцем послуг з вивезення твердих побутових відходів на території, підпорядкованій Лозівській міській раді, строком на п'ять років.

Рішенням Міської ради від 18.01.2019 № 1337 "Про проведення конкурсу на надання послуг з вивезення твердих побутових відходів" (надалі – Рішення № 1337) передбачено провести такий конкурс на території населених пунктів Катеринівського, Кінненського, Миролюбівського, Новоіванівського, Миколаївського, Царедарівського, Чернігівського, Шатівського, Артільного, Бунаківського, Єлизаветівського, Павлівського Другого, Перемозького, Садівського, Тихополіського, Яковлівського старостинських округів Міської ради.

Водночас, рішенням Міської ради від 18.01.2019 № 1339 КП "ЕКО-САН" визначено тимчасовим виконавцем послуг з вивезення твердих побутових відходів на вищезазначеній території.

Рішенням Міської ради від 29.03.2019 № 1468 внесені зміни до Рішення № 1337, а саме змінено назву вказаного рішення на "Про проведення конкурсів на надання послуг з вивезення твердих побутових відходів", а також передбачено проведення таких конкурсів на території с. Катеринівка, с. Братолюбівка, с. Довгове, с. Михайлівка, с. Світловщина, с-ща Миролюбівка, с. Мирне, с. Степове, с. Федорівка, с. Нова Іванівка, с. Мальцівське, с. Нестеліївка, с. Страстне, с. Миколаївка, с. Олексіївка, с. Копані, с. Поди, с. Мар'ївка, с. Литовщина, с. Царедарівка, с. Полтавське, с. Рубіжне, с. Водолага, с-ща Нове, с. Запорізьке, с-ща Чернігівське, с. Вільне.

Втім, наразі конкурс на визначення виконавця послуг з вивезення твердих побутових відходів на вищезазначеній території Міською радою не проведено.

Рішенням Міської ради від 07.12.2018 № 1231 "Про проведення конкурсу на надання послуг з вивезення рідких побутових відходів" передбачено провести такий конкурс на території м. Лозова, с. Лісівське, с. Герсенвальське, с. Домаха, с. Українське, с. Катеринівка, с. Братолюбівка, с. Довгове, с. Михайлівка, с. Світловщина, с. Нова Іванівка, с. Мальцівське, с. Нестеліївка, с. Страстне, смт Панютине та с. Хлібне.

Водночас, рішенням Міської ради від 07.12.2018 № 1232 ДОЧІРНЄ ПІДПРИЄМСТВО "ЛОЗОВАВОДОСЕРВІС" КОМУНАЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА "ТЕПЛОЕНЕРГО" ЛОЗІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ (надалі - ДП "ЛОЗОВАВОДОСЕРВІС" КП "ТЕПЛОЕНЕРГО") визначено тимчасовим виконавцем послуг з вивезення рідких побутових відходів на вищезазначеній території.

Наказом управління житлово-комунального господарства та будівництва Міської ради від 22.01.2019 № 10 створено конкурсну комісію з визначення виконавця послуг з вивезення рідких побутових відходів на вищезазначеній території.

Рішенням Міської ради від 18.01.2019 № 1338 "Про проведення конкурсу на надання послуг з вивезення рідких побутових відходів" (надалі – Рішення № 1338) передбачено провести такий конкурс на території населених пунктів Кінненського, Миролобівського, Миколаївського, Царедарівського, Чернігівського, Шатівського, Артільного, Бунаківського, Єлизаветівського, Павлівського Другого, Перемозького, Садівського, Тихополіського, Яковлівського старостинських округів Міської ради.

Водночас, рішенням Міської ради від 18.01.2019 № 1340 ДП "ЛОЗОВАВОДОСЕРВІС" КП "ТЕПЛОЕНЕРГО" визначено тимчасовим виконавцем послуг з вивезення рідких побутових відходів на вищезазначеній території.

Рішенням Міської ради від 29.03.2019 № 1469 внесені зміни до Рішення № 1338, а саме змінено назву вказаного Рішення "Про проведення конкурсів на надання послуг з вивезення рідких побутових відходів", а також передбачено проведення таких конкурсів на території м. Лозова, с. Лісівське, с. Герсеванівське, с. Домаха, с. Українське, смт Панютине, с. Хлібне, с. Катеринівка, с. Братолюбівка, с. Довгове, с. Михайлівка, с. Світловщина, с-ща Миролобівка, с. Мирне, с. Степове, с. Федорівка, с. Нова Іванівка, с. Мальцівське, с. Нестеліївка, с. Страстне, с. Миколаївка, с. Олексіївка, с. Копані, с. Поди, с. Мар'їївка, с. Литовщина, с. Царедарівка, с. Полтавське, с. Рубіжне, с. Водолага, с-ща Нове, с. Запорізьке, с-ща Чернігівське, с. Вільне.

Втім, наразі вищезазначені конкурси на визначення виконавців послуг з вивезення рідких побутових відходів Міською радою не проведені.

Слід зазначити, що конкурс по своїй суті – це конкурентний спосіб надання права на вивезення побутових відходів. Очевидно, що основною метою проведення таких конкурсів є розвиток конкуренції та вибір на

конкурсних засадах виконавців відповідних послуг, які спроможні забезпечувати належну якість обслуговування споживачів.

Згідно зі статтею 1 Закону України "Про захист економічної конкуренції" економічна конкуренція - це змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі мають можливість вибирати між кількома продавцями.

В ході проведеного дослідження ринків послуг у сфері поводження з побутовими відходами Харківським обласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України встановлено, що в межах Харківської області послуги з вивезення побутових відходів надають більше 70 суб'єктів господарювання.

Потенційними конкурентами на ринку послуг з вивезення побутових відходів є суб'єкти господарювання, які мають відповідну матеріально-технічну базу, технології, але з певних причин не реалізують ці можливості. Зокрема, до такої бази відносяться сміттесортувальні, сміттєпереробні станції (лінії, комплекси), спеціалізований автотранспорт для збору, вивезення побутових відходів. Також конкурентами можуть вважатися суб'єкти господарювання, які можуть увійти на ринок з метою надання послуг з вивезення побутових відходів та мають бажання взяти участь у конкурсі з визначення виконавцями послуг з вивезення побутових відходів.

Відповідно до пункту 3 Порядку учасниками конкурсу можуть бути суб'єкти господарювання, установчими документами яких передбачено провадження діяльності у сфері поводження з побутовими відходами, а також, які можуть забезпечити виконання обов'язків, визначених у частині другій статті 8 Закону України "Про житлово-комунальні послуги".

При цьому, будь-яких інших обмежень щодо участі у такому конкурсі вказаний Порядок не містить, а, отже, конкурс є відкритим для всіх претендентів.

Отже, ринок послуг з вивезення побутових відходів є потенційно конкурентним і будь-який суб'єкт господарювання, який діє на зазначеному ринку, може взяти участь у конкурсі з визначення виконавцем послуг у сфері поводження з побутовими відходами.

Крім того, за наявною у Відділення інформацією послуги з вивезення побутових відходів у Лозівському районі Харківської області, окрім КП "ЕКО-САН" та ДП "ЛОЗОВАВОДОСЕРВІС" КП "ТЕПЛОЕНЕРГО", надає, зокрема, КП "ТЕПЛОВОДОСЕРВІС", а у Близнюківському, який розташований поряд з Лозівським, - КП "КОМУНАЛЬНИК", а отже, зазначені суб'єкти господарювання є потенційними конкурентами КП "ЕКО-САН" та ДП "ЛОЗОВАВОДОСЕРВІС" КП "ТЕПЛОЕНЕРГО" та можуть брати участь у конкурсі з вивезення побутових відходів на території населених пунктів, які підпорядковані Міській раді.

В свою чергу, не проведення Міською радою, всупереч вимогам чинного законодавства, конкурсів на надання послуг з вивезення побутових відходів може обмежувати право певних осіб, які мали (мають) намір взяти участь у такому конкурсі, змагатися за право здійснення відповідної господарської діяльності на ринку надання послуг із вивезення побутових відходів.

В свою чергу, недопущення конкуренції є негативним впливом на потенційну конкуренцію, внаслідок чого вона не може стати реальною конкуренцією.

Таким чином, бездіяльність Міської ради по непроведенню конкурсів на визначення виконавців послуг з вивезення побутових відходів може призвести до недопущення змагальності між суб'єктами господарювання за право входу на відповідний ринок завдяки власним досягненням.

Відповідно до частини першої статті 15 Закону України "Про захист економічної конкуренції" антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є прийняття будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь-які інші дії чи бездіяльність органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю (колегіального органу чи посадової особи), які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.

Згідно з частиною третьою статті 15 Закону України "Про захист економічної конкуренції" вчинення антиконкурентних дій органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю забороняється.

Отже, бездіяльність Міської ради, яка полягає у непроведенні конкурсів на визначення виконавців послуг з вивезення побутових відходів на відповідній території населених пунктів, підпорядкованих Міській раді, що може призвести до недопущення змагальності між суб'єктами господарювання за право входу на відповідний ринок завдяки власним досягненням, містить ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до недопущення конкуренції.

Враховуючи зазначене та керуючись пунктом 10 частини п'ятої статті 14 Закону України "Про Антимонопольний комітет України", частиною першою статті 46 Закону України "Про захист економічної конкуренції", підпунктом 13 частини першої пункту 3 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482 (зі змінами),

адміністративна колегія Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України надає Міській раді такі

РЕКОМЕНДАЦІЇ

Припинити бездіяльність, яка полягає у непроведенні конкурсів на визначення виконавців послуг з вивезення побутових відходів на відповідній території населених пунктів, підпорядкованих Лозівській міській раді, що може призвести до недопущення змагальності між суб'єктами господарювання за право входу на відповідний ринок завдяки власним досягненням, та містить ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до недопущення конкуренції на ринку вивезення побутових відходів.

Про виконання рекомендацій шляхом проведення конкурсів на визначення виконавців послуг з вивезення побутових відходів повідомити Харківське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України (61022, м. Харків, м-н Свободи, буд. 5, Держпром, 6 під'їзд, 1 поверх, кімната 35) **в 3-місячний строк** з дня їх отримання із наданням копій підтверджуючих документів.

Звертаємо увагу, що згідно з частиною другою статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи особами, яким вони надані.

Крім того, відповідно до частини третьої статті 46 вищезазначеного Закону, за умови виконання положень рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, **провадження у справі** про порушення законодавства про захист економічної конкуренції **не розпочинається**.

Голова колегії

Гейда І.О.

Члени колегії

Бугаєв А.М.

Трегубець Н.О.

Приймак Є.Б.

Аврамова С.П.

Тевелева Ю.В.